

Музеј позоришне уметности Србије
Београд, Господар Јевремова 19
Телефон: 2626-630 Fax: 2628-920
e-mail: office@mpus.org.rs www.mpus.org.rs
бр. 12 Београд, 24.01.2022.

МУЗЕЈ ПОЗОРИШНЕ УМЕТНОСТИ СРБИЈЕ
ПЛАНА РАДА ЗА 2022. ГОДИНУ

Београд јануар 2022. године

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О УСТАНОВИ

Назив установе:

Музеј позоришне уметности Србије

Адреса установе:

Господар Јевремова 19, Београд

Телефон/факс: +381 11 2626630 ; +381 11 262892022 712 614

e-mail

office@mpus.org.rs

МБ: 07048149

ПИБ: 100042659

ЈБКБС: 02338

Адреса интернет презентације установе: www.mpus.org.rs

Оснивач установе: Министарство културе и информисања РС

Музеј позоришне уметности Србије је установа културе основана Уредбом Владе Републике Србије 1950. године. Основна делатност МПУС је заштита уметничко – историјских дела од значаја за позоришну уметност Србије. Музеј прикупља, проучава и врши заштиту културно-историјских предмета (писмена и штампана дела позоришне литературе и друге списе који се односе на рад и развој позоришта, уметничке предмете, сценске слике, костиме, фотографије, плакате, макете, снимке позоришних, оперских и балетских представа као и аутентичне аудио визуелне записе и други материјал који се односи на живот и рад чланова позоришта). Богату музејску грађу презентује јавности организовањем изложби, издавањем публикација, са посебним нагласком на примену савремених технологија (дигитализација) којима је чини доступним за проучавање. Музеј позоришне уметности Србије се финансира из буџета Министарства културе и информисања Републике Србије. Смештен је у Божићевој кући, објекту који је проглашен за културно добро од великог значаја 1946. године. Програмске активности, изложбе, концерти, вечери посвећене уметницима, одржавају се у простору од 80m². Због ограниченог простора, музеј нема депо, већ у ту сврху закупљује допунски простор.

Стратешки циљеви Музеја су: повећати доступност збирке посетиоцима, истраживачима научницима, медијима, подизање нивоа презентације и повећање броја посетилаца, као и развијање међу институционалне сарадње и стварање партнерског односа са сродним установама.

Кроз планиране активности у 2022. години да Музеј наставља рад као и претходних година, са тежњом да задржи и подигне ниво рада и заштите и презентације културних добара и музејске грађе.

Тренутну кадровску структуру Музеја чини 12 запослених: директор (1), музејски саветник (3), виши кустос (1), виши библиотекар (1); књижничар (1), виши техничар (2); дипломирани правник за правне, кадровске и административне послове (1), координатор финансијских и рачуноводствених послова (1); спремачица-економ (1). Претходних година број запослених у Музеју је смањен, послови су распоређени према насталим условима, али постоји потреба за минимум 2 стручњака, историчара уметности и театролога или музиколога за област опере и балета.

1. ПЛАНИРАН ПРОГРАМ РАДА (редовна делатност и програми)

Према разврставању и класификацији делатности, Музеју је додељена шифра делатности 9102, ознака за музеје, галерије и збирке.

Музеј константно прикупља, чува, обрађује, систематизује, истражује, презентује и документује театролошка, односно театрографска културна добра из области позоришне уметности (писмена и штампана позоришна дела, списе који се односе на рад и развој позоришта, реликвије, сценске слике и костиме, макете и предмете који се односе на живот и рад истакнутих чланова позоришта, пропагандни материјала штампан уз представе, фотографије, аудио и видео записи извођења, критике и други изводи из штампе, сведочанстава извођача, њихових савременика, као и потоњих истраживача и други материјал) и нематеријално културно наслеђе из области позоришне уметности од значаја за Републику Србију.

Театролошка грађа која се чува у Музеју сведочи о развоју позоришта у Србији од XVIII века до данас. Музејски фонд чине предмети значајни за научна истраживања или аматерско проучавање класичне драмске, оперске и балетске уметности као и нових мултимедијалних сценских форми. Уз грађу која се односи на позоришне куће и установе, Музеј прикупља и материјале значајне за професионалне биографије позоришних стваралаца, али и сведочанства о приватном животу уметника, преписке, фотографије, школска сведочанства и бројне личне предмете који представљају немерљив допринос за стварање слике и сазнања о одређеним прошлим епохама, односно о установама и људима који су у њима живели и радили. Музејски материјали се константно стручно и научно обрађују, сређују инвентаришу, класификују, по потреби рестаурирају, уметничка дела и документарни материјал се опрема и излаже на изложбама. Кустоси Музеја константно раде на ревизији збирки. У Музеју се одвија и музејско-едукативни рад, стручно-научни рад, издавачка делатност, као и сарадња са образовним и сродним институцијама у земљи и региону.

Веома важан сегмент у обављању делатности Музеја је интеграција и одржавање социјалних мрежа и интернет презентације. Савремени видови комуникације путем социјалних мрежа имају веома велики утицај на популаризацију Музеја те се већ дужи низ година пажња поклања информационим технологијама и свим видовима презентације

путем интернета. Музеј планира да део послова ради сопственим снагама, а за део је потребно ангажовати спољне сараднике за ту област.

Фонд музеја је систематизован према врсти музејске грађе на збирке: Архив (Архивска грађа и документација, Писма, Рукописна дела, Документација о раду МПУС), Плакати и програми, Фотографије, Аудио и видео записи, Ликовни и меморијални предмети, Сценографске и костимографске скице, Заоставштине, Библиотека и Хемеротека. Пратећи савремене токове у презентацији музејске грађе, Музеј се може похвалити изузетном online театрографском базом *Театрослов* која у оквиру интернет презентације Музеја на адреси www.mpus.org.rs, корисницима омогућава, online приступ театрографској бази репертоара свих српских професионалних позоришта са пратећим дигиталним колекцијама формираним на основу грађе која се чува у музејским збиркама, али и при позориштима тј. у приватним збиркама. Театрослов захтева константан рад на уносу података али и унапређење система на чему ће се посебно радити током 2022. године. *Театрослов* такође обухвата и online сталну поставку Музеја, као и електронске верзије традиционалних музејских изложби.

Поред основне изложбене, Музеј има и богату издавачку делатност. Самостално, или у сарадњи са другим издавачима, објављено је скоро три стотине наслова монографских публикација, а већ четири и по деценије у издању Музеја без прекида излази часопис „Театрон“, специјализован за област театрологије. За наредну 2022. годину планиран је двоброј 198, 199, јубиларни 200. број. У 2022. години планирано је објављивање другог тома монографије Народни музеј у огледалу времена ауторке др Јелице Стевановић.

У редовне музејске програме убрајају се, такође, промоције позоришне литературе, трибине, предавања, округли столови, сусрети с истакнутим позоришним ствараоцима, концерти класичне музике, уколико епидемијска ситуација дозволи. Такође планиран је наставак реализације програма током трајања позоришне сезоне на редовном месечном репертоару су програми *Театротеке* – пројекције снимака старих позоришних представа. Едукативни програми су намењени деци, омладини, одраслим посетиоцима, као и лицима с посебним потребама. Одвијају се у виду стручних вођења кроз музејске поставке, колективних или породичних посета, кроз циклусе радионица (нови циклус радионица „Креирамо позориште“ намењен је ученицима нижих разреда основне школе). Едукативни програми су прилагођени директним захтевима посетилаца/учесника и организују се на српском, енглеском и француском језику.

Услед ситуације условљене пандемијом Covid-19, од марта 2020. Музеј је због величине простора и ограничења обуставио све програмске активности, јер мали простор којим располаже не омогућава безбедан рад са публиком уз поштовање свих прописаних епидемиолошких мера. Надамо се да ћемо током 2022. моћи да поново успоставимо програмске активности у својим просторијама.

Музеј константно развија међуинституционалну сарадњу, број музејских и сродних установа, као и удружења са којима је потписан споразум о сарадњи је увећан, а са тим и број пројеката у којима музеј активно учествује. Током 2020. године посебно је важно учешће у промовисању српске културе у Српском културном центру у Паризу. Министарство је прихватило предлог изложбе и значајан део програмских активности биће усмерен на реализацију изложбе ***Српска војничка и заробљеничка позоришта у првом светском рату***. У оквиру међуинституционалних активности истовремено међународних, захваљујући успешној изложби 2021. године, до сада је оквирно

уговоренео гостовање МПУС у Требињу, у оквиру интернационалног позоришног фестивала са изложбом о великану нашег глумишта Љуби Тадићу.

Музеј планира да осмисли пригодне гостујуће изложбе са којима би могла да презентује музејску грађу у музејима и културним центрима широм земље и на тај начин подстакне ширење сазнања о историјату позоришта у Србији и позоришном животу са свих аспеката. Циклус изложби под именом *Из Београда с поштовањем* пружа бројне могућности.

Музеји су у складу са условима рада за време пандемије повећали своје активности на социјалним мрежама, тако је и МПУС поново отворио Instagram, повећао активности FB страници, Youtube каналу. Редовна промоција активности Музеја на нашем сајту (www.mpus.org.rs). Сарадња са представницима свих медија (ТВ, радио, новине, часописи) наставиће се и током 2022. године.

Као и свих претходних година, Музеј позоришне уметности Србије учествоваће у значајним манифестацијама, *Музеји за 10, Дани европске баштине, Тржница идеја, Јевремова улица- сусрети*.

У свим планираним активностима Музеја учествује цео колектив, као и ангажовани радници стручни и искусни у области театрологије и музејске делатности као неопходна помоћ у реализацији. Мали колектив Музеја, својом стручношћу, ентузијазмом и посвећеношћу до сада је успешно реализовао планиране програме.

ИЗЛОЖБЕНА ДЕЛАТНОСТ

Музеј позоришне уметности Србије у 2022. години планира реализацију две тематске изложбе из сопствених збирки. Предлоге за изложбе дали су кустоси који воде збирке. Критеријуми за предлоге били су значајни јубилеји и актуелност музејске грађе, као и позив Српског културног центра у Паризу за представљање Музеја у Паризу 2022. године. Такође планирана је припрема више тематских изложби са којима би било могуће организовати гостовања широм Србије, у региону, а и шире. Сваку музејску поставку пратиће одговарајући каталог, као и on-line верзија поставке на сајту Музеја.

1. Српска војничка и заробљеничка позоришта у првом светском рату

Овом изложбом, користећи обимну музејску грађу, у могућности смо да представимо континуитет позоришног живота у једном од најтежих момената националне историје, који је веома близак Француској култури. Позоришни живот организован је током Великог рата како би подизао морал и свест бораца. Везе Француске и Србије нарочито су јаке током трајања Великог рата. Музеј позоришне уметности, пре више од 30 година бавио се овом темом која ће сада бити допуњена новим сазнањима и представљена у складу са савременим приступом презентације културне баштине. Планирана је комплетна

двојезична презентација (панои и каталог и легенде). Ауторке изложбе су музејске саветнице Мирјана Одавић и Јелица Стевановић

ЦИЉ: указивање на континуитет позоришног живота Србије и у најтежим временима, која су у најтежим условима приближила француски и српски народ.

Ек.К	Назив	Опис	Износ
4222	Сл. пут у иностранство	Трошкови смештаја, пута и дневница	400.000,00
4234	УСЛУГЕ ИНФОРМИСАЊА	Штампа каталога пратећег материјала	200.000,00
4235	СТРУЧНЕ УСЛУГЕ	Лектура и коректура, дизајн каталога и изложбе,	200.000,00
4266	МАТЕРИЈАЛ ЗА КУЛТУРУ	Материјал	300.000,00
			1.100.000,00

2. Изложба посвећена редитељки *Соји Јовановић (1922–2002)* – поводом 100 година од рођења

Соја Јовановић је режирала први домаћи дугометражни филм у боји. Током 50 година уметничког делања режирала је у Народном позоришту у Београду, СНП-у у Новом Саду, позориштима у Нишу и Зајечару, Позоришту „Бошко Буха“и Малом позоришту које је касније понело име „Душко Радовић“... али највише у савременом, Београдском драмском и Позоришту на Теразијама, где је креирала највише представа за памћење. Глумци су волели да раде са њом, а публика да гледа њене представе, од којих су многе постајале „хит“. Изложба ће приказати њен позоришни опус. Аутор изложбе је мр Александра Милошевић, музејски саветник. Поред каталога, у оквиру пратећег програма планира се приказивање снимљеног материјала из богатог опуса редитељке.

ЦИЉ: представљање прве жене редитеља у ондашњој Југославији

Ек.К	Назив	Опис	Износ
4234	УСЛУГЕ ИНФОРМИСАЊА	Штампа каталога и оглас	80.000,00
4235	СТРУЧНЕ УСЛУГЕ	лектура и коректура, дизајн каталога и изложбе	100.000,00
4266	МАТЕРИЈАЛ ЗА КУЛТУРУ	Материјал	150.000,00
			330.000,00

3. Циклус *Из Београда с поштовањем*

МПУС планира да 2022. године уведе активност којом би музеј и његове збирке учиниле видљивијим ширем аудиторијуму. Идеја је да се досадашња пракса гостовања изложбених поставки Музеја прошири. Поред редовног одазивања на позиве од стране позоришних

кућа, фестивала и других институција у унутрашњости, Музеј планира да постојеће, али и посебно направљене наменске поставке нуди местима у Србији и окружењу.

Многи знаменити позоришни ствараоци потекли су из мањих средина а успех и славу стекли у Београду. Намера нам је да, о јубилејима али и евентуалним другим поводима, ове уметнике „вратимо у завичај. На пример: Борисав Станковић, драмски писац, (Врање); Борислав Михайловић Михиз, драмски писац, 100 година од рођења (Ириг); Станислав Бинички, поводом 150 год од рођења (Јасика код Крушевца);

ЦИЉ: допринос децентрализацији садржаја из области културе.

КОНЗЕРВАЦИЈА И ЗАШТИТА ФОНДА

Конзервације и превентивне заштите фонда одвијају се у континуитету према расположивим средствима и критеријумима које предлажу кустоси задужени за збирке. Један од критеријума је угроженост материјала, и потребе за излагањем или коришћењем. Како су збирке разнородне, тако су заштита и конзервација прилагођене материјалу. Предвиђен је рад на четири музејске збирке и библиотечке грађе:

1. За потребе Збирке аудио и видео записа, током 2022. године је планиран наставак започетог пројекта пребацивања снимака са магнетофонских трака, аудио и VHS касета у дигитални формат – Миграција материјала са ВХС на дигителни формат.у циљу заштите фонда.

Ек. Клас.	Назив	Опис	Износ
4242	УСЛУГЕ КУЛТУРЕ	Рестаурација аудио видео збирке	150.000,00
			150.000,00

2. У 2022. је предвиђен наставак пројекта конзервације и рестаурације дела Збирке уметничких предмета – уз претходну процену приоритета.

Ек. Клас.	Назив	Опис	Износ
4242	УСЛУГЕ КУЛТУРЕ	конзервација и рестаурација уметничких предмета	300.000,00
			300.000,00

3. У 2022. је предвиђен наставак пројекта конзервације и рестаурације дела Збирке архивских докумената и збирке плаката.

Процена укупног буџета за рестаурацију архивских докумената: 200.000 РСД

Ек. Клас.	Назив	Опис	Износ
4242	УСЛУГЕ КУЛТУРЕ	конзервације и рестаурације архивских докумената и збирке плаката	420.000,00
			420.000,00

КАТАЛОГИЗАЦИЈА И КЛАСИФИКАЦИЈА ФОНДА БИБЛИОТЕКЕ

1. Фонд Хемеротеке МПУС чине прилози из штампаних, електронских медија и осталих web извора који се односе на театролошку грађу о српском позоришту и српским позоришним уметницима који делују у матици и/или дијаспори. Пристигла грађа се кроз редовну музејску делатност обрађује, класификује и аплоудује у *Театрослов*, где је корисницима доступна 24/7/365. За прикупљање грађе Музеј од 1953. године користи услуге специјализованог сервиса за праћење штампаних и електронских медија; последњих година реч је о web clipping, Buzz monitor итд.

Ек. класа	Назив	Опис РЕДОВНА ДЕЛАТНОСТ	Износ
4266	МАТЕРИЈАЛ ЗА КУЛТУРУ	Прес клипинг (прикупљање извода из штампаних и електронских извора за ажурирање фонда Хемеротеке)	432.000,00
			432.000,00

2. COBISS – платформа за узајамну библиографско-каталожку базу података користи се у Музеју од 2008. године. Комплетан књижни фонд Специјалне библиотеке МПУС уведен је у COBIB.SR базу, а двоје запослених је лиценцирано за рад у COBISS-у.

Ек. класа	Назив	Опис	Износ
4242	УСЛУГЕ КУЛТУРЕ	Годишња чланарина за COBISS.	130.000,00
			130.000,00

ЕДУКАТИВНИ ПРОГРАМИ И КОМУНИКАЦИЈА СА ПУБЛИКОМ

1. **Едукативни програми** Музеја планирају се према потребама различитих циљних група. Ако то епидемиолошки услови буду дозволили, у складу с циљевима и временским ограничењима, у понуди су посете Музеју са едукативним – општим или тематским – предавањима о позоришној уметности и ствараоцима, као и о самом Музеју, те стручна вођења кроз тренутну поставку. Програми се реализују у сарадњи с афирмисаним уметницима и консултантима из сфере позоришта, педагогије, андрагогије и специјалне едукације, у Музеју или у другим просторима у Београду и унутрашњости, углавном у оквиру манифестација намењених деци и младима.

У циљу едукације публике, а нарочито младих уметника, Музеј редовно приређује концерте инструменталне и вокално-инструменталне класичне музике у извођењу ученика нижих и средњих музичких школа, као и студената Факултета музичке уметности. Поред тога, Музеј организује ванредне, по захтеву, пројекције позоришних представа у оквиру циклуса *Театротекa* у сврху научно-истраживачког рада.

Поред ових едукативних садржаја, Музеј већ годинама веома успешно реализује разноврсне радионице за полазнике свих узраста. Свесни чињенице да је образовање младих и буђење њихове потребе за културним и уметничким садржајима од есенцијалног значаја, нарочиту пажњу посвећујемо најмлађим полазницима.

Упркос изостанку прилива средстава за одржавање радионица због редукованог буџета у протекле три године, захваљујући личним напорима као и ентузијазму студената Учитељског факултета, током 2018, 2019. и на почетку 2020, успели смо да проширимо круг деловања и ван Београда (Земун, Вршац, Батајница, Бели Поток, Гроцка, Фаркажин, Ваљево, Јаково, Крушевац, Краљево, Чачак...). Током трајања пандемије нису постојали услови за организовање ове активности.

Процена укупног буџета за потребе реализације радионица током 2022. (уз наду да ће бити могуће реактивирање ове активности): 230.000 РСД

Ек. Клас.	Назив	Опис	Износ
4235	СТРУЧНЕ УСЛУГЕ	Стручни консултанци	50.000,00
4266	МАТЕРИЈАЛ ЗА КУЛТУРУ	Материјал за радионице	50.000,00
			100.000,00

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Музеј позоришне уметности Србије велику пажњу поклања својој издавачкој делатности. Током 2022. године планира да објави укупно 5 публикација: 2 каталога изложби, 1 монографије, 2 серијске публикације (двоброј јубиларни број часописа „Театрон“) ПУБЛИКАЦИЈЕ:

- Изложбени каталози (2)
- Монографије (1) – Др Јелица Стевановић други том Народно позориште у огледалу времена
- Серијске публикације (2) – „Театрон“

1. Др Јелица Стевановић аутор је обимне монографије *Народно позориште у огледалу времена*, настале на основу њене докторске дисертације која је због обимног материјала подељена на два тома. Први том, којим је обухваћен период од 1901. до 1941 године објављен ке 2021. године. Други том обухвата период од 1941. године до данашњих дана сагледан кроз листове, каталоге и публикације које је Народно позориште објављивало.

2.

Ек. Кл.	Назив	Опис	Износ
4234	УСЛУГЕ ИНФОРМИСАЊА	Штампа књиге и оглас	220.000,00
4235	СТРУЧНЕ УСЛУГЕ	Ауторски хонорари, дизајн, прелом и лектура)	200.000,00
			420.000,00

3. „Театрон“– двоброј 198/199, јубиларни 200

Часопис „Театрон“ излази без прекида од 1974. године. Поред обавезних текстова из домена теорије и историје позоришта, прилога о раду Музеја, „Театрон“ нуди веома прецизан критички преглед на актуелно драмско, оперско и балетско стваралаштво, а у сваком броју читаоцима се представља најмање по један драмски текст, најчешће из пера нових савремених аутора.)У другој половини 2022. године биће објављен

јубиларни, 200. број позоришног часописа који објављује Музеј позоришне уметности Србије. Овај изузетно значајан стручни часопис често користе истраживачи из различитих области позоришног стваралаштва али и многих других области, као и љубитељи театра. Стога је један од обавезних сегмената јубиларног броја комплетна библиографија драмских текстова, научних радова, есеја, некролога и других објављених текстова неопходна. Библиографија првих 100 бројева је објављена у Театрону, 1997. године; требало би ангажовати сараднике за наставак израде библиографије и прелом текста. У складу са савременим тренутком, сматрамо да оваква врста приручника објављена као електронско издање задовољава потребе корисника, те је у плану штампање свега неколико обавезних библиотечких примерака.

Театрон 198/199, пролеће-лето 2022. (уредник Радомир Путник)

Ек. Клас.	Назив	Опис	Износ
4234	УСЛУГЕ ИНФОРМИСАЊА	Штампа часописа и оглас	120.000,00
4235	СТРУЧНЕ УСЛУГЕ	Ауторски хонорари и лектура	300.000,00
			420.000,00

4.

5. Театрон 200 јесен-зима 2022. (уредник Радомир Путник)

Ек. Клас.	Назив	Опис	Износ
4234	УСЛУГЕ ИНФОРМИСАЊА	Штампа часописа и оглас	180.000,00
4235	СТРУЧНЕ УСЛУГЕ	Ауторски хонорари и лектура, дизајн,	350.000,00
			530.000,00

ОТКУП МУЗЕАЛИЈА

Већина фондова МПУС употпуњава се махом из заоставштина и поклона истакнутих уметника или њихових наследника. Одређени број предмета, ипак, доспева у збирке путем куповине. Могућност остваривања оваквих аквизиција отвара се најчешће након смрти уметника/наследника и не могу се планирати унапред. Зато је неопходно обезбедити минимум средстава макар за започињање процедуре откупа.

ЕК	Назив	Опис	Износ
5151	НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	Откуп музеалија (скице, фотографије, архивска документа. Куповина новообјављених издања из области театрологије и драмске књижевности (до 30 наслова). Куповина антикварних издања (до 20 наслова..)	200.000,00
			200.000,00

ДИГИТАЛИЗАЦИЈА МУЗЕЈСКИХ ПРЕДМЕТА – ТЕАТРОСЛОВ

Унос података у *Театрослов* је вишегодишњи пројекат који се наставља и 2022. године.

ЕК	Назив	Опис	Износ
4231	АДМИНИСТРАТИВНЕ УСЛУГЕ	Скенирање књига и административне услуге	350.000,00
4232	КОМПЈУТЕРСКЕ УСЛУГЕ	Прилагођавање и дорада сортвера	100.000,00
4235	СТРУЧНЕ УСЛУГЕ	Унос података у Театрослов (ангажман најмање једног спољног сарадника с пуним радним временом током целе године)	1.150.000,00
			1.600.000,00

НАСТАВАК РАДОВА НА САНАЦИЈИ ТЕМЕЉА МУЗЕЈА

Реализација Пројеката за извођење статичке санације, заштите од пожара, платформе за лица са посебним потребама и спољног уређења започела је 2021. године. Наставак радова и окончање истих планирано је у првој половини 2022. године.

Средства одобрена за реализацију радова уговорена су кроз спроведен поступак ЈНМВ, радови су у току а остатак средстава биће утрошен за капитално одржавање – радови на канализацији и сви додатни радови потребни за завршетак радова и функционисање објекта

ЕК	Назив	Опис	Износ
5113	Капитално одржавање зграда и објекта	Санација темеља	9.270.000,00
5113	Капитално одржавање зграда и објекта	Радови на канализаци и други потребни радови	2.880.000,00
			12.150.000,00

ПРЕДЛОГ ГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА РАДА ЗА 2023. ГОДИНУ

ИЗЛОЖБЕ 2023.

- Изложба поводом 100 година од оснивања Балета Народног позоришта у Београду (у сарадњи са Музејом Народног позоришта)

Обележавање великог јубилеја нашег Балета захтева изложбени простор већи од оног којим Музеј располаже, стога планирамо копродуцентски пројекат са Народним позориштем, тј. са Музејом нашег националног театра. Изложба ће имати два сегмента, тако што ће у МПУС бити обрађен старији, а у НПБ савремени период рада балетског ансамбла.

- *Душан Ковачевић на београдској сцени*, поводом 75. рођендана

Поводом јубиларног рођендана једног од најзначајнијих савремених српских драмских писаца, Музеј планира ретроспективну изложбу поставки његових комада на београдским сценама.

- *Олга Спиридоновић* – 100 година од рођења

Уз мајку и оца глумце, Милицу Ристу Спиридоновића, практично је одрасла у позоришту. Од првог наступа у осмој години, пут је води преко Позоришта Дунавске бановине и НП у Крагујевцу, до Београда, где од 1937. наступа најпре у Родином позоришту, Позоришту Удружења глумаца (на Коларчевом универзитету) и Уметничком позоришту. Рат је затиче у ансамблу Народног позоришта из којег 1952. прелазу Југословенско драмско позориште, у којем наступа практично до смрти, 1994. године. Била је глумица нежне и разноврсне осећајности, врло топла, непосредна и искрена у изразу, изразито добре дикције, широког и разноврсног стваралачког и изражајног дијапазона – од сентименталних и љупких љубавница, до изразито драмских и свестраних карактерних улоге, са смислом за комично. Миљеница публике и критике у свим медијима; међу њеним бројним признањима су и позоришне (Републичка награда – Офелија у *Хамлету*), филмске (Златна арена на Фестивалу у Пули – филм *Мис Стон*), телевизијске (Фестивал у Бледу – Емилија у ТВ драми *Фабијан*).

- „*Сумњиво лице*“ на нашим сценама, поводом 100 година од праизведбе

Једно од најпопуларнијих и најизвођенијих дела нашег великог комедиографа Бранислава Нушића, *Сумњиво лице*, читав век пуни гледалишта широм земље. И данас, као и на праизведби у Народном позоришту у Београду 1923, представља непресушни извор инспирација редитељима и глумцима и велику радост публици – од највећих и најзначајнијих театарских кућа, до аматерских сцена. Изложбом ће бити обухваћене значајније поставке овог комада на професионалним сценама у Србији.

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ 2023.

Монографске публикације

1. Збирка критика Милутина Мишића, приређивач Радомир Путник

У театролошкој пракси, међу најкорисније публикације се убрајају збирке критика појединих аутора. Ова драгоценост сведочанства о позоришном животу по својој природи су расута у дневној или периодичној штампи, или једном изговорена „у етар“ и заувек

ишчезла. Милутин Мишић је деценијама објављивао критике у дневном листу „Борба“ а Р. Путник их је сакупио и приредио као монографску публикацију.

2. др Јелица Стевановић, *Велики репертоар – прилози за историју Народног позоришта у Београду* (радни наслов)

Као и свако друго национално позориште на свету, и ова институција културе од прворазредног значаја има превасходно два задатка: да својим репертоаром негује светску и домаћу класику, те да у репертоару посвећује адекватну пажњу страним, а нарочито домаћим савременим ствараоцима, у циљу неговања будућих класика. Процену квалитета савремених аутора који су последњих година нашли место на сценама Народног позоришта може дати само историја. Оно што ову кућу ставља раме уз раме са сродним европским театрима несумњиво је – репертоар класичних дела и аутора. Стога је један од, а можда и најадекватнији начин да се одреде значај и место Народног позоришта данас, управо кроз призму присутности и значаја класичног репертоара током протеклих више од 150 година – што је основна тема а уједно и циљ ове књиге.

Четири пратећа изложбена каталога

- 100 година од оснивања Балета Народног позоришта
- *Душан Ковачевић на београдској сцени*
- *Олга Спиридоновић – 100 година од рођења*
- *„Сумњиво лице“ на нашим сценама*

Едиција „Драмска баштина“, XVII коло

У 2023. планирамо наставак објављивања едиције „Драмска баштина“ коју уређује др Александар Пејчић. У XVII колу пред публику доносимо до сада необјављивана драмска дела Милана Савића

Два двоброја Театрона (201/202 и 203/204)

ПРЕДЛОГ ГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА РАДА ЗА 2024. ГОДИНУ

ИЗЛОЖБЕ 2024.

- Мира Траиловић, 100 година од рођења
- Оперска породица Миладиновић – 100 година од рођења Душана и Милице
- Руски сценографи у Народном позоришту у Београду између два рата – поводом 50 година од смрти А. Вербицког и В Жедринског
- Јосип Кулунџић, 125 година од рођења

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ 2024.

- Четири пратеће изложбене каталожке публикације
- *Путујућа позоришта као претече позоришне организације код Срба*, аутор Александра Милошевић
- Едиција „Драмска баштина“, XVIII коло
- Два двоброја Театрона (205/206 и 207/208)

ДИРЕКТОР

Весна Буројевић